

Telegraful Român

Organ național-bisericesc — Intemeiat în 1858 de Mitropolitul Andrei Șaguna
APARE SĂPTĂMÂNAL

Abonamentul:
Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 125 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 8 Dolari.

Articole și corespondențe
se adresează **Redacției** Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor
un șir petiț 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile
se adresează **Administrației** ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Congresul Asociației clerului „Andrei Șaguna” dela Timișoara

În frumoasa capitală a mândrului nostru Banat s'au adunat în zilele de 9—10 Noembrie peste 500 de slujitori ai altarului ca să-și aprindă harul preoției și să se pună la curent cu noile necesități misionare prin împreună sfătuire și însuflețire. Părinții satelor s'au întâlnit să-și comunice experiențele și să pună la cale planuri noi și mai bune de îndrumare a poporului, de alungare a neajunsurilor din viața românească.

Timișoara i-a primit cu dragostea și cu viociunea proprie Banatului, dovedind un uimitor atașament la idealurile creștine propovăduite de Biserică în sânul neamului. Cele 7 biserici zidite după războiu, — ca în nici un alt oraș —, frumoase, de concepție îndrăznească și totuși ortodoxă, cari pun o puternică pecetie a spiritului românesc pe acest mare oraș, sunt o dovadă decisivă, chiar dacă n'am vrea să mai amintim și de numeroasa asistență intelectuală pe care am văzut-o în unele din aceste biserică la vecernie în zi de lucru.

Lucrările pregătitoare ale congresului s'au desfășurat în ședința comitetului Asociației în ziua de 9 Nov. înainte și după masă, în spațioasa sală festivă a impunătoarei case parohiale din cartierul Iosefin, de lângă noua biserică de vechiu și interesant stil bizantin, unde păstorește vrednicul preot Ioan Imbroane, organizatorul congresului.

În ședința de după amiază a comitetului la care au fost de față și mulți preoți, s'a pus la punct moțiunea care trebuia votată a doua zi fără multă risipă de vorbă.

Congresul propriu zic s'a ținut a doua zi. De dimineață congresiștii au participat la sfânta Liturghie săvârșită în biserică amintită cu sobor de preoți, de P. Sf. Andrei Magier, episcopul Aradului, care la sfârșit a ținut o predică despre iubire și jertfă, densă în idei și vrednică să fie reținută pentru caldele și adâncile definiții și ilustrări ce s'au dat acestor supreme virtuți ale vieții și legăturii ce există între ele.

S'a deschis apoi congresul, în sala de modernă înfățișare a Liceului Comercial, cuvântând cu duioșie și convingere, cu blândețe și hotărâre, veneratul și iubitul președinte al Asociației, Păr. Icon. Stavr. Dr. Gh. Ciuhandu.

Întâi P. C. Sa a dat expresiune omagiului clerului ardelean pentru M. Sa Regele în următoarele cuvinte:

Dela Congresul nostru ultim, ținut în anul trecut la Târgu-Mureș, viața românească în deobște prezintă o întreagă serie de fapte și fenomene cu totul nouă. După o viață publică, cu multe umbre și

neajunsuri, pricinuite de păcatul colectiv al politicianismului steril și virulent, ca și după alte multe greșeli de ordin individual, astăzi avem, din Voința salvatoare a Majestății Sale Regelui Carol al II-lea, Constituția nouă dela 20 Februarie. Ea este sortită să înalte prestigiul Regalității române, ca factor de purificare și de o nouă îndrumare a neamului pe cărările destinului național.

Noi preoții, întotdeauna pe buze în rugăciunile noastre cu numele Regelui, exprimăm Majestății Sale, din acest prilej, omagiul nostru recunoscător și îi urăm din tot sufletul: să curețe țara de fărâdeleși și de nelegiuiri și să-i deie avânt de prosperare.

Trăiască Majestatea Sa Regele!

Pomenind apoi de greul doliu ce-a lovit în vara din urmă neamul nostru prin pierderea mării noastre Regine Maria și a neuitatului poet și luptător naționalist Octavian Goga, P. C. Sa arată că două sunt problemele spirituale impuse de momentul actual în preocuparea congresului:

Congresul de față, tocmai în acest semn se va ocupa de cele două probleme principale ale sale. Cea dintâi este: de a ne examina și cultiva conștiința preoțească în vederea necesităților curente, sporind râvnele preoțești și aprinzând și mai mult darul preoțesc spre slujirea cuviincioasă a zilelor noastre.

Cea de a doua problemă e fixată, deasemenea, în nota actualității. Majestatea Sa Regele, în Augusta Sa grijă de viitorul țării, ne-a dăruit așezământul Străjeriei. Și în această privință, noi am socotit să intrăm în actualitate, examinând și fixând raporturile de colaborare a preoției în cadrele Străjeriei.

În sfârșit P. C. Sa a insistat mai pe larg asupra multelor neajunsuri materiale cu cari are de luptat preoțimea, așa cum sunt expuse în moțiune.

A vorbit apoi P. S. episcop Dr. Vasile Lăzărescu accentuând că problemele congreselor preoțești sunt în primul rând de ordin spiritual și abia în al doilea rând de ordin material. Un alt frumos cuvânt a rostit P. S. Dr. Andrei Magier arătând că datoria principală a preoției este de a fixa un ideal religios neamului nostru, care nu poate fi unul de import, ci se găsește în ortodoxia românească, care va avea să devină cea mai frumoasă floare a creștinismului. Banatul promite să aducă în acest scop o contribuție de frunte.

A vorbit apoi Părintele Dr. D. Stăniloae, aducând binecuvântările I. P. S. Sale Mitropolitului Nicolae, întemeietorul și îndrumătorul înțelept și iubitor al Asociației clerului «Andrei Șaguna».

Cuvântul cald, al domnului general Dragalina, care a descris în sen-

tințe metalice fuziunea strânsă ce există între sufletul armatei române și preoțime, îl redăm întreg și deosebit pentru marea lui frumusețe, ce-a trezit și în congres un entuziasm de nedescris.

Au mai vorbit P. C. Părinți consilieri Zaharie Moga în numele P. S. episcop Nicolae al Orăzii, Sava în numele P. S. episcop Nicolae al Clujului, dl Ciupe, secretar general al Ținutului Timiș, pentru dl rezident regal Al. Marta și pentru toate autoritățile.

În ședința de după amiază, congresul a ascultat temeinicele expuneri ale Păr. Florea Codreanu despre «Mijloacele pentru întărirea conștiinței preoțești» și Ioan Imbroane despre «Preotul și Străjeria». Amândouă referatele au fost ascultate cu mare atențiune, pentru sugestiile de înduhovnicire, pentru lărgirea orizontului pastoral ce l-a oferit.

A urmat apoi darea de seamă despre activitatea Asociației pe anul trecut. Trecându-se la cetirea moțiunii, Părintele Dr. D. Stăniloae a expus în prealabil situația grea în care au fost așezate Academiiile teologice prin noua lege a învățământului superior, rugând congresul să dea glas doleanțelor lor atât în moțiunea generală,

cât și în adrese speciale pe cari să le trimită M. S. Regelui, I. P. S. Patriarh, dlui ministru al Educației naționale. Congresul primește cu mare însuflețire, voința lui fiind tălmăcită de P. C. Păr. Prot. Dr. Vasile Oana.

Cu citirea moțiunii, pe care o publicăm deosebit, lucrările congresului au luat sfârșit lăsând cele mai mișcătoare și mai roditoare urme în sufletele participanților.

Suveranul și tineretul. *Acțiunea educativă, pornită din înaltul îndemn al M. Sale Regelui și înfăptuită în cele două instituții ce încadrează azi pe toți tinerii cari n'au trecut încă de vârsta adolescenței: străjeria și premilitarismul, a reușit să deschidă tineretului orizonturile largi ale unei vieți de muncă constructivă pentru ridicarea lui și pentru binele obștesc.*

Ministerul educației naționale anunță acum măsuri nouă pentru ușurarea condițiilor de viață a tineretului universitar, care își înțelege cu adevărat rostul său.

Aceste înfăptuiri fac parte din acelaș program de activitate pentru educația și ocrotirea tineretului, — program care păstrează sugestiile și dorința marului protector al tineretului, — protector care este Suveranul nostru.

Moțiunea congresului preoțesc din Timișoara

Congresul al XVII-lea al Asociației «Andrei Șaguna» a clerului ortodox român din Ardeal, Banat și Crișana, întrunit la Timișoara la 10 Noembrie 1938,

având în vedere propunerile Comitetului său în două ședințe: una la Sibiu în 8 Februarie și alta la Timișoara în 9 Nov. a. c. cu cari prilejuri a fost examinată situația generală, precum și dezideratele de până aci ale clerului,

în fața istoricelor cotituri, pe care a adus-o anul curent în viața Statului, precum și în fața realizărilor și necesităților din viața noastră românească, votează următoarea

MOȚIUNE:

I. În general

1. Clerul ortodox român, își exprimă bucuria, că la cărma Statului s'a instaurat un crez politic-religios de acord cu tradiția vieții românești și cu interesele de viitor ale românismului, — și că, prin înțelepciunea și energia M. S. Regelui Carol al II-lea, avem o *Nouă Constituție*. De aceea, clerul ardelean, profitând de aceasta întâie întrunire în Congres după votarea Constituției noi, exprimă M. S. Regelui sentimentele celui mai profund omagiu și grațitudine, precum și rugăciuni către Dumnezeu pentru a-L învrednici să-și desăvârșească opera de salvator și îndrumător de neam.

2. Preoțimea își exprimă convingerea intimă, că în interesul dezvoltării organice, netulburate a vieții politice de Stat a neamului, e absolut necesar: să se creeze

fără întârziere bazele unei politici religio-nare de Stat, care să fie pusă în lucrare cu consecvență și în spirit de dreptate și de cuvenite reparații după nedreptățile suferite în trecut, — iar acestei politici să i se asigure în viața de stat stabilitatea necesară, pedesupra oricăror trecătoare interese de guvernare în spirit de partid, pe care-l dorim îngropat pe veci.

3. Incredători în experiențele noastre de viață bisericăscă constituțională, clerul ardelean cere: Să se păstreze necondiționat actuala *organizație unitară bisericăscă*, în *principiile sale de autonomie*, admițându-se numai modificări și întregiri necesare de acord cu principiul autonomiei bisericăscă, — și ca, totodată să se asigure Bisericii ortodoxe române din întreaga țară, toate condițiile morale și materiale, de complectarea organizației sale și de salarizarea clerului și a slujitorilor bisericăscă.

4. Congresul ia act cu mare satisfacție și grațitudine, că prin Înalta Voință și Chezașie regală, s'a ajuns la *unificarea învățământului teologic*, și, convergent cu acest principiu realizat, la formula *liceelor confesionale*, preconizate de Insuși M. Sa Regele, din prilejul serbării centenare a Seminarului central din București.

5. De acord cu principiul acesta și drept completare în acelaș spirit, Congresul solicită păstrarea *Ademiiilor noastre teologice* în rândul școlilor de învățământ superior, cu toate consecințele ce decurg din aceasta, și anume:

a) Reconfirmarea dreptului, recunoscut prin Decretul-lege din 18 Maiu a. c. de a da licențe absolvenților lor;

b) Admiterea absolvenților lor în școlile normale superioare, pentru a deveni profesori secundari de religie;

c) Echivalarea profesorilor lor cu profesorii Academiiilor din învățământul superior;

d) Lăsarea în ființă a catedrelor pe care le are de prezent Academia teologică din Sibiu și ridicarea lor la același număr și la celelalte Academii.

6. Congresul cere, ca *Școalele normale* din întreaga țară, și mai ales pentru Ardeal, care a trăit până decurând această tradiție, să fie așezate în cel mai apropiat raport cu biserica neamului, deoarece aceste școli dimpreună cu școlile teologice sunt indicate prin misiunea și rostul lor, să meargă mână 'n mână și complectându-se pentru a prezida și a realiza împreună marea misiune de educare a poporului român.

7. În prag de apropiata serbare de două decenii dela marea Adunare națională dela Alba-Iulia, unde s'a proclamat din partea Ardealului robii unirea politică cu Țara-mamă, clerul din Mitropolia Ardealului aduce omagiul său recunoscător tuturor înaintașilor, mireni și preoți, luptători și martiri ai românismului, — totodată stăruie cu căldură la toți factorii politici-naționali și bisericești: să inițieze pașii necesari pentru a tămădui și rana desbinării religioase dintre români, săvârșită și ea tot la Alba-Iulia, acum un sfert de mileniu, și pentru a se reconstitui și unitatea religioasă a românilor și mai ales în Ardealul pestrițat și slăbit de atâtea minorități de ordin etnic și religios.

II. În special, clerul cere:

1. Legiferarea cât mai urgentă a armonizării salariilor preoțești de toate gradele, potrivit pregătirii și funcțiunii, și egalarea cu ale membrilor corpului didactic; consultată fiind în această privință și Asociația noastră.

La legiferarea armonizării salariilor să se țină seama și de următoarele:

a) Să se calculeze 5 grade de vechime și o gradă de merit, încă în bugetul 1939/40;

b) Să se acorde spor de 25% asupra salariilor preoților fără sesii și fără case parohiale;

c) Preoților, cu licență sau doctorat în filosofie ori în drept, să li se conteze acest grad academic întocmai ca licența, respectiv doctoratul în teologie, deoarece și aceste studii sunt utile bisericii și clerului.

Și până la dorita armonizare, clerul mai cere:

2. Să se achite gradațiile și ajutoarele familiare din prima a unei ce urmează dela data de când s'a făcut anunțarea ca la corpul didactic gradațiile nefiind un ajutor ci parte integrantă din salariu.

3. Față de scumpetea crescândă din zi în zi, căreia cu salariile de azi nu i se poate face față, să se șteargă toate curbele aplicate, revenindu-se la salariile din 1929.

4. Să se păstreze și pe mai departe scutirea venitului sesiunilor parohiale de sub impozitele și taxele comunale, fiind sesiunile parte integrantă din salariul preoțesc.

5. Să se acorde și preoților tratamentul prin care, conform legii din Monitorul Oficial Nr. 78 din 1935, se acordă învățătorilor din secuime, Munții apuseni și Zona culturală, — spor de 50% la salariu.

6. Scutirea de taxe școlare pentru fiii de preoți, la fel cu corpul didactic, și acordarea de burse în aceleași condițiuni.

7. Să se înlăture total cumulul, ca nimeni să nu aibă decât o singură funcțiune și un singur salariu.

8. În caz de pensionare, preotul să rămână la parohie cu titlul de administrator și cu leașa sa, până la punerea în curgere a pensiunii, spre a se evita cazurile de preoți pensionari fără salariu și fără pensii și cazul preoților noi fără salariu.

9. Să se respecte arondarea protopopiatelor existente din Mitropolia noastră, — iar protopopii să li se acorde salariu și după funcțiunea protopopească computabil la pensie.

10. Repararea integrală a nedreptăților trecutului în raport cu celelalte culte cu privire la numărul protopopilor, consilierilor, funcționarilor bisericești, precum și aplicarea Art. 31 din Legea cultelor referitor la numărul sufletelor, averea și nevoile reale ale diferitelor culte.

11. Consilierii — referenți eparhiali — cari, în deosebire de alte Mitropolii, stau sub restricții duble: că li se interzice și nici nu au funcții secundare plătite și, în aceeași vreme, li s'au redus esențial lefurile de odinioară, corespunzătoare demnității și muncii lor, — să fie restabiliți în salariile din 1928/29, de acord cu hotărârile în vigoare ale Congresului național-bisericesc asigurându-li-se și cotele în natură ori chiria corespunzătoare.

12. Să se ia în buget salariu pentru preoții misionari, revizori și secretari eparhiali, posturi suprimate în 1931.

13. Să se acorde diurne convenite Consistoriilor spirituale parohiale și celor mitropolitane.

Suveranul României la Londra

O primire dintre cele mai strălucite s'a făcut M. Sale Regelui Carol II, care însoțit de Măria Sa Marele Voievod Mihai de Alba-Iulia, moștenitor al tronului, precum și de ministrul de externe al României și de-o aleasă suită, a vizitat săptămâna aceasta, în mod oficial, capitala Angliei, oprindu-se la înapoiere în capitalele Belgiei și Franței.

În metropola Mării Britanii, ca oaspe al Suveranilor englezi și al poporului britanic, mii de cetățeni englezi au întâmpinat cu rară însuflețire pe Suveranul României și pe Moștenitorul Tronului român.

Poporul englez, pe cât de mare, pe atât de nobil și profund religios, și-a manifestat iubirea și căldura sufletească pentru Suveranul care întrupează neamul nostru năzuitor spre pace, liniște și progres.

Acele cuvinte de: **Trăiască Regele!** strigate de publicul londonez, cu un accent cât se poate de românesc, le tălmăcim ca o apreciere tot mai dreaptă și mai adâncă a țării noastre și a poporului ei, încă și astăzi nu de ajuns de cunoscut și prețuit în depărtatul occident, — în acel occident care are tot interesul ca România să fie nesdruncinată și puternică pe întreg locul ce-l stăpânește prin muncă, jertfă și credința fiilor săi.

Cu urarea de bun venit pe pământul englez, Majestatea Sa Regele

George IV a zis Suveranului nostru:

Legăturile între ambele Noastre popoare au fost strânse în decursul acelor zile istorice când ele sub conducerea atât a distinsului Vostru Părinte, cât și a Părintelui Meu, au combătut împreună pentru aceeași cauză, — și Mă bucur să constat că de atunci aceste legături au rămas cordiale și sigure. Sunt încredințat că aceste fericite legături vor continua și în viitor și vor servi interesele acelei păci atât de arzător dorită de ambele noastre popoare.

M. Sa Segele Carol II a răspuns:

Sunt foarte mișcat de amintirile legăturilor de Familie ce leagă atât de strâns România și pe Mine personal de Anglia și de Familia Majestății Voastre. Cauza comună pe care Părinții Noștri au apărut-o, este pentru Mine cea mai sigură cheazășie că urmași lor vor găsi în sufletul lor și al popoarelor lor îmbolmurile necesare ca aceste legături de la Țară la Țară să se desvolte în cel mai perfect spirit de binevoitoare colaborare pașnică.

În acest fel Cei doi monarhi urmăresc mereu cu stăruință opera de armonie și pace între popoarele lumii.

Clerul și poporul nostru nu poate să fie decât mulțumitor și recunoscător tot din tot sufletul, înțeleptului Suveran al tuturor românilor, căruia străinătatea i-a adus atâtea cinste și dragoste în a Sa „călătorie de pace și bunăvoință“.

14. Să se scutească fondurile eparhiale de pensii de vărsarea reținerilor de 10% la Casa generală de pensii a statului.

15. Concordatul și Acordul cu Roma, fiind dăunătoare intereselor statului și ale Bisericii, să fie denunțate fără întârziere.

16. Observarea strictă a repausului duminical, cu aplicarea sancțiunilor prevăzute de lege.

17. În școlile de toate gradele să se prevadă câte două ore de religie pe săptămână, reintroducându-se și examenul de religie.

18. Revizuirea și înlocuirea potrivită a primarilor eterodoxi din comune pur ortodoxe sau de majoritate ortodoxă, precum și a acelor primari, cari sunt certați cu morala, sau nu cercetează biserica.

19. Să se sistematizeze prin lege catedre de religie pentru școlile primare și secundare unde sunt ore suficiente pentru catedre.

20. Să se ia în bugetul statului toți cântăreții absolvenți ai școalelor noastre de cântăreții, asigurându-li-se aceleași drepturi ca absolvenților școalelor de cântăreții din vechiul regat.

21. Preoții să nu funcționeze în judecătorile comunale, iar desbaterile acestor judecătorii să nu aibe loc în Dumineci și sărbători.

22. Modificarea dispozițiilor Legii administrative, ca și preoții rurali să aibă vot deliberativ în consiliile comunale.

23. Îndepărtarea din învățământul de toate gradele a profesorilor și învățătorilor comuniști, sectanți și atești, totașa elevii cu idei comuniste, sectare ori ateiste să fie eliminați din toate școalele țării.

24. Să se legifereze desființarea tuturor organizațiilor antinaționale și anticreștine, între ele și masoneria, cari sapă la temelii statului și la schimbarea ordinii sociale, iar membrii lor să fie constatați și scoși din sfânta Biserică.

* FOIȘOARA *

Evoluția biologică, transformismul și religia (6)

de Vasile Coman

(Urmare și sfârșit din Nr. 43)

Descoperirile paleontologice nu sunt în situația, de-a susține monofiletismul. Nu avem un arbore filogenetic decât nominal, hipotetic. Ea nu ne dă prin descoperirile ei decât diferite ramuri autonome, cari se termină în întregime la diferite epoci, fără a naște alte forme noi deosebite, care să se continue (Idem pg. 344).

Acest adevăr al paleontologiei e întărit și de o importantă lege fiziologică, care determină precis nota specifică speciei: Este legea „interfecundității limitate în cadrele speciei“. Conform acestei legi fiziologice chiar dacă două specii s'ar împreuna întregal, rămân nefecunde. Dacă în caz extrem, au urmași, aceștia sunt sterili (bastarzi). (D. Roza, în teoria sa ologenetica, susține că speciile sunt susceptibile de transformări până la un anumit punct, când devin fixe. op. cit. pg. 11).

— Transformiștii au văzut, în dezvoltarea individului, dela prima celulă germinală până la maturitate, încă un argument în sprijinul teoriei lor. Istoria teoriei trans-

formiste se aseamănă cu a unei dogme catolice. Odată enunțată teoretic, au alergat să-i găsească exemple în lumea viețuitoarelor, să o susție.

De aceea când s'a găsit un așa zis organ rudimentar, ori organe homoloage și analoge, un caracter asemănător între o specie și alta, au conchis îndată, că e vorba de un semn neîndoelnic al înrudirii speciilor și al originii lor comune. Astfel a fost cazul în evoluția ontogenetică. Deoarece în procesul de desfășurare al embrionului dela simplu la complex, distingem o parte generală — atât în evoluția întregului cât și a fiecărui organ sau țesut, cum ar fi înmulțirea cariocinetică a celulelor sau proliferarea lor, parte care este asemănătoare la mai multe animale, ei au conchis că ontogeneza e o recapitulare a filogenezei (a felului cum s'au dezvoltat toate ființele din celula primordială). (P. S. Irineu Mihălcescu: *Curs de apologetică* pg. 171).

Această teorie a fost enunțată de Harwey, schițată de Et. Geoffroy, dezvoltată de Serres și susținută cu un lux de presupuse argumente de Haeckel. Acesta sușinea că filogeneza este cauza mecanică a procesului ontogenetic. (L. Vialleton: op. cit. pg. 129).

El a și încercat să stabilească peste 30 de puncte de comparație între stadiile de dezvoltare ale individului și cele ale regnului animal. (P. S. Irineu Mihălcescu: idem pg. 171: Unii fiziologi nu duc această comparație decât până la pești. Socotind marea mama vieții, toate ființele trec în

faza embrionară print' un stadiu maritim).

Interpretarea evoluționistă a procesului de dezvoltare a individului a prins foarte repede și a dat un avânt deosebit embriologiei. Însă evoluția procesului embrionar, e o evoluție dirijată și absolut limitată la tipul formal din care face parte.

Înainte însă de a putea face vreo comparație de înrudire între un stadiu embrionar și o clasă a animalelor, trebuie să observăm că părțile embrionului nu sunt organe, ci scheme, formate din celule embrionare, care sunt cu totul deosebite de celulele unui organ deplin format. (L. Vialleton op. cit. p. 131).

De altă parte în dezvoltarea embrionului putem distinge o parte generală și una particulară. Dacă în părțile generale un embrion se aseamănă cu altul, în sensul că amândoi au pornit dela o celulă și materia urmează anumite legi comune, „acestea sunt pur și simplu forme, pe care trebuie să le ia embrionul în dezvoltarea sa progresivă dela simplu către mai complicat“. (P. S. Irineu Mihălcescu: op. cit. pg. 177).

Acestea nu corespund decât metaforii anumitor clase din regnul animal. (L. Vialleton: op. cit. pg. 131).

Dar fiecare embrion are ceva special, o structură anatomică deosebită, o potență de dezvoltare specifică, și un stadiu evolutiv propriu, care nu se aseamănă deloc cu al altui animal, ci numai cu embrionul speciei din care face parte. Orice mijloace artificiale s'ar întrebuița pentru a

se opri spre exemplu un embrion de a mamiferelor în stadiul reptilian, să se prefacă în reptilă, nu se poate. A. v. Kölliker, un vestit embriolog al veacului al XIX-lea, emisesc o astfel de teorie, heterogenetică. El crede că un ou de broască, având o rezervă nutritivă abundentă, ar putea să nască o reptilă. (L. Vialleton: op. cit. pg. 156). Ori cât ar putea influența mediul, sau alți factori asupra formei embrionului, ei nu pot schimba structura lui anatomică și nu pot crea specii noi, care să înceapă o viață nouă și durabilă. Prin cine știe ce împrejurări excepționale în faza embrionară se poate naște un tip deosebit, polimorf, sau conglomerat de forme, un monstru, însă acesta nu e o specie nouă.

Noi nu negăm că în viața individului nu acționează într-o anumită măsură factorii externi. Asupra unui individ atât în stadiul embrionar, cât și în viața liberă, acționează două forțe. O forță sau mai multe, externe, centrifugale, cari încearcă să aducă schimbări. Acestor forțe le-a dat darvinismul o valoare creaturală. Dar, paralel cu aceste forțe, acționează și una centrală. Aceasta menține totdeauna evoluția în cadrul anumitor limite și nu lasă decât variațiuni slabe și secundare în viața individului.

Evoluția ontogenetică ne duce cu totul la altă concluzie decât cea transformistă. Fiecare embrion și fiecare organ sau țesut embrionar urmează totdeauna drumul său drept, ortogenetic. Ortogeneza dă procesului embrionar un sens dirijat și rele-

† Prot. Traian Petrișor consilier mitropolitan

Duminecă 13 Noembrie a. c., la ora 5 dimineața, s'a săvârșit din viață Părintele Prot. Traian Petrișor, consilier referent mitropolitan. O boală aprigă și scurtă a pus capăt prea devreme vieții de osteneală pentru Biserica și pentru Neam a acestui vrednic demnitar vlădicesc.

Păr. Prot. Traian Petrișor s'a născut la 8 Maiu 1882, în Alțina. Fiu de preot, după ce a urmat școala primară și liceul din Sibiu, s'a hotărât să îmbrățișeze suzba preoțească pe care o cinstea cu râvnă fierbinte și tatăl său. Cu acest gând s'a înscris, după ce a trecut examenul de matură, la Seminarul „Andreian” din Sibiu, pe care l-a absolvit în 1904. În același an a fost rânduit paroh în Gușterița. A păstorit acolo 24 de ani, distingându-se deopotrivă pe teren bisericesc, cultural, național românesc și economic. A fost unul dintre puținii bărbați frunțași ardeleni cari au înțeles că mântuirea asupritului norod românesc de dincoace de munți presupune printre altele și cucerirea independenței sale economice. În această direcție a și lucrat cu multă tragere de inimă și cu tot atâta spor.

Rămăs văduv după moartea soției sale, preoteasa Livia, cu o casă de copii mărunți și buni și maicuseamă cu prestigiul unui devotat slujitor al Bisericii noastre, I. P. Sf. Mitropolit Nicolae l-a distins cu titlul de protopop și l-a numit consilier referent al Mitropoliei Ardealului. În această slujbă, a muncit cinstit până la sfârșitul vieții sale. Nu și-a uitat nici aici de vechi sa pasiune: problemele economice. Mișcarea cooperatistă din România întrăgărită a avut într'ânsul unul din cei mai strădalnici sprijinitori și sfetnici.

Părintele Prot. Traian Petrișor pleacă dintre noi la o vârstă la care omul mai poate munci cu folos pentru binele comun, lăsând în urmă-i un nume bun, curate păreri de rău și cinci copii nemângăiați pe cari i-a crescut creștinește și i-a așezat în bună parte.

Martți 15 l. c., înainte de amiază, I. P. Sf. Mitropolit Nicolae s'a dus la căpătâiul defunctului, pentru a împărți, credinciosului Său sfetnic, arhiereasca binecuvântare și a se ruga pentru odihna sufletului lui, cum și pentru a împărți

mângăieri familiei. Indată după aceea, osemintele Păr. Traian Petrișor au fost duse la Gușterița și așezate în biserica din sat.

În după amiază aceleiași zile, un sobor de preoți în frunte cu P. C. Lor Prot. Dr. Andrei Gâlea, (consilier arhiereșesc și Prot. Emilian Cioran, asistați de diaconii Ioan Dinu, dela Episcopia Orăzii, și I. Circov, au săvârșit slujba înmormântării. După aceea, Păr. Prot. E. Cioran a tălmăcit în cuvinte bine simțite pierderea pe care o suferă clerul Bisericii noastre prin moartea Păr. consilier Tr. Petrișor și a exprimat condoleanțe în numele I. P. Sf. Mitropolit Nicolae, a P. Sf. Arhiepiscop Dr. Vasile Stan și a P. Sf. Episcop Nicolae al Orăzii. În numele credincioșilor noștri din Gușterița și-a luat rămas bun dela adormitul în Domnul parohul locului, Păr. Todea. Dnii I. N. Ciolan și inspectorul Mina Grădinaru au vorbit în numele cooperabilor și al ministerului economiei naționale.

Un convoiu lung și jalnic a petrecut apoi sicriul la groapă. Flori, multe flori, au fost risipite generos pe țărâna reavănă de lacrimile copiilor și prietenilor săi.

Dumnezeu să-l odihnească — și pe ceice-l plâng să-i mângăie!

Intru pomenirea lui Nerva Hodoș

Un sfert de veac s'a împlinit luna aceasta dela înmormântarea rămășițelor pământești ale aceluia care a fost Nerva Hodoș. Ziarul nostru, înregistrând moartea regretatului defunct, a subliniat frumoasa vorbire rostită la acest prilej, în capela cimitirului comunal din Sibiu, de «domnul profesor seminarial Dr. Nicolae Bălan», actualul mitropolit al Ardealului, care a prezentat „pe răposatul, mai ales tinerimii, ca pildă de muncă, și de cinste, ambele lucruri atât de rari în zilele noastre”. La actul funebru, celebrat de P. C. Sa protosincretul și directorul seminarial Dr. Eusebiu R. Roșca, asistat de preoți, era de față, între alți frunțași ai neamului, și I. P. C. Sa arhimandritul vicar-arhiereșesc Dr. Ilarion Pușcariu, astăzi trecut și dânsul în lumea dreptilor.

Pomenirea, după 25 de ani, a celui dispărut în puterea vârstei, se face — pe lângă parastasul din catedrala mitropolitană din Sibiu, — și relevând multele lui însușiri bune, în

ziarul *Neamul Românesc* și în revista *Ideea Națională* din București. În cel dintâi, dl profesor N. Iorga spune că fără Nerva Hodoș n'am avea necontenit la îndemână acel admirabil mijloc de informație care e *Bibliografia românească veche*, „una din mândriile noastre”; iar în numita revistă, dl Radu Dragnea, eminentul ziarist, accentuează de asemenea rolul principal al răposatului ca autor al monumentalei opere *Bibliografia*, amintind și reeditarea cărții: *Insemnare de călătorie a lui Dinicu Golescu, a boerului muntean, care confruntase civilizația apusului cu înapoieră țării sale...*

Sărbătorirea hramului bisericii din cartierul „Mihai Viteazul” din Sibiu

Poporenii cartierului „Mihai Viteazul” au avut, la praznuirea sfinților Arhangheli Mihail și Gavriil, o zi de mare bucurie sufletească sărbându-și hramul bisericii lor.

Părintele profesor Dr. Nic. Terchilă oficiază sfânta liturghie după care se face o procesiune la locul destinat bisericii care va purta hramul „Sf. Arh. Mihail și Gavriil”.

În prezența dlui Caicut, reprezentantul dlui primar, a donatorilor și a unui numeros public, se sfințesc odoarele donate bisericii de vrednica familie Zenovia și Hugo Bauman, lt.-colonel veterinar în rezervă, și anume: Sf. Evangheli și icoana hramului îmbrăcate în aur și argint. Se mai sfințesc, pivotul în care se păstrează trupul Domnului, danie făcută bisericii de societatea de înmormântare „Mormântul” cu concursul dlui învățător Vlad și al tinerilor din acest cartier și un sf. epitrafir dăruit bisericii de dreptcredincioasa familie E. și I. Butoiu.

Păr. profesor Dr. N. Terchilă, după ce aduce vii mulțumiri donatorilor, rostește o frumoasă cuvântare asupra existenței neamului românesc prin biserică, având ca pildă lumina Arhanghelului după cum zice sveltina: „Unde umbrează darul tău Mihaile Arhanghele, de acolo se gonește puterea diavolului că nu suferă să rămâie lângă lumina ta”.

Îi răspunde dl lt.-col. veterinar Hugo Bauman îndemnând parohienii să meargă și pe mai departe pe aceeaș cale trasată de strămoșii noștri spre a se putea ridica o biserică.

După o scurtă masă creștinească, solemnitatea a luat sfârșit. — V. H.

Cărțile vechi

Sub acest titlu scrie *Neamul Românesc* din 4 l. c. următoarele șire, vrednice de luare aminte:

„Prin bisericuțele de țară și mănăstirile de altă dată, turistul curios poate descoperi, în afară de atmosfera care amințește evlavia trecutelor veacuri ale ortodoxiei noastre, și o impresionantă bogăție de file îngălbenite, rupte din vechile cărți de ritual, — sau chiar volume întregi legate rudimentar în piele groasă și tipărite cu slovele, atât de atrăgătoare în eleganța lor sobră, ale alfabetului chirilic.

Sunt cărți de cult: mineie, liturghiere, ceasloave, octoihuri, unele tipărite cu multe veacuri în urmă la Veneția, altele mai noi, scoase de sub teascurile vechilor noastre tipografii; cărți care au păstrat, între paginile lor, icoana vie a muncii monahilor de altă dată, cari nu mai pregetau traducând, săpând literă și imprimând apoi roadele muncii lor.

Ce-au însemnat aceste modeste tipărituri în trecutul nostru cultural, o știm cu toții. Azi, însă, ele nu mai sunt folosite în biserică. Și, cu toate că sunt inventariate și socoteala lor este ținută de episcopate, totuși nu sunt ferite de eventualitatea dispariției. Pentru că multe din ele putrezesc pe încetul în firdole umede pe unde neglijența și neștiința oamenilor le-au aruncat.

Îngrijată de soarta vechilor cărți bisericești, o revistă din provincie propune ca ele să fie adunate și date în păstrare

seminarilor teologice, școlilor normale și liceelor. În felul acesta, buna lor îngrijire ar fi asigurată; în acelaș timp ar fi de un real folos profesorilor de literatură și de istorie, ale căror lecțiuni ar putea fi ilustrate cu acest material concret, capabil să stârnească mai ușor interesul elevilor.

Propunerea este interesantă și merită toată atențiunea.

Libertatea scrisului, mult stânjenită în biserica romano-catolică

— O sumedenie de lucrări bune franceze, engleze și italiene puse la index —

Formidabila putere, deținută de anumite congregațiuni de cardinali în Roma de a decide ce cărți n'are voie un romano-catolic să citească sau să păstreze, s'a exercitat de pe vremea pontificatului lui Piu V și a conciliului din Trent. Mai pronunțat s'a manifestat această putere în ultimul veac: lista scrierilor condamnate, până la anul 1924, se întinde la mai bine 290 pagini ale unui volum în octav, dublu colonat.

Iată câteva din operele unor distinși scriitori, cari au avut să îndure osândă punerii lor la index din partea monseniorilor Romei:

In Franța și Anglia. — Peter de Marca, arhiereșc de Paris, a fost pus la index pentru lucrarea ce-a alcătuit-o asu-

Predarea religiei și educației morale în învățământul primar

Ministerul Educației Naționale aduce la cunoștință următoarele:

Pentru învățământul religiei și educația morală sunt prevăzute în programa învățământului primar două ore pe săptămână și anume: o oră pentru învățământul religiei și alta pentru educația morală religioasă. În programa analitică și orar, ora educației morale religioase e denumită prin: „Datoriile omului și cetățeanului”.

Atât orele de religie la toate clasele, precum și orele de educație morală religioasă până la clasa IV, se predau de preot. Ori ce alte interpretări și comentarii aduse programei analitice, privitoare la învățământul religiei și educația morală, sunt eronate.

Orele de religie și educație morală au fost fixate în mod principial în orarele tip din programă. În cazul când la școală predă un singur preot și coincid orele de religie și educație morală ale diferitelor clase, se vor fixa alte ore, în așa fel încât să nu fie stânjenit cu nimic acest învățământ. În cazurile când învățătorul are mai multe clase, orele tip precizează locul și timpul predării religiei, dela caz.

Programa a fost făcută în colaborare cu delegatul Sfintei Patriarhii.

Așa să fie! În catedrala încoronării la Alba-Iulia, slujindu-se parastasul pentru odihna sufletului celuice a făcut prima unire a românilor, Voievodul *Mihai Viteazul*, dl prof. N. Iorga, în cuvântarea rostită a subliniat biruința și jerfa marelui erou, dela moartea căruia s'au împlinit 337 de ani.

Dl N. Iorga a adaogat:

Mihai Viteazul ne spune din adâncul vremilor: Să fiți viteji, drepti și credincioși, așa cum a fost el. Ear din partea mea, eu nu pot să închei decât cu ceea ce este de sigur și în inima dvoastră a tuturor, spunând: Dă, Doamne, să se prefacă în praf și fum, sub picioarele lui Carol II, oricine ar îndrăzni să se atingă de această sfântă țară.

C. preoți să stea în fruntea mișcării

Oastea Domnului

pra înțelegerii dintre autoritatea preoțească și cea imperială. Proscris a fost și cunoscutul arhiereșc *Fénelon*. Cât p'aci era să fie cenzurată și scrierea lui *Bossuet* despre Galicanism.

Este surprinzător numărul scriitorilor englezi proscrisi în veacul XVII. Printre ei figurează episcopul *Berkeley*, — filosoful, episcopul *Beveridge*, învățatul canonist, episcopul *Sanderson*, pentru lecturile sale asupra conștiinței, episcopul *Pearson*, pentru valoroasa sa scriere despre Credeu. Alte luctări englezești pe care nu ne-am fi așteptat să le aflăm prohibite, sunt: *Logica* lui *Whateley* și *Religio Medici* a lui *Sir Thomas Browne*. În veacul trecut, singurul englez al cărui nume apare pe lista indexului, este *Frederick Denison Maurice*.

Oprite au fost apoi Scrisorile provinciale ale lui *Pascal*, Eserurile lui *Montaigne* și evoluția creatoare a lui *Bergson*. Printre recentii scriitori de imaginație este *Maeterlinck* cu ale sale *Opera omnia*.

In Italia. — Dintre scriitorii italieni puși la index, vrednic de știut este preotul-filosof *Rosmini*, „unul din cei mai iluștri reprezentanți ai filosofiei creștine din veacul său și în acelaș timp un critic de primul rang”. Cartea sa proscrisă poartă titlul „Cele cinci răni ale bisericii”, care, cică, ar fi fost condamnată mai de grabă din pricină că era socotită ca inoportună în configurația politică a vremii.

Printre lucrările literare și istorice romano-catolice de recentă dată interzise a fi cetite, sunt *Viața sf. Chantal de Bré-*

vează acțiunea unei puteri inteligente în această evoluție. Ea ne arată că în evoluția embrionară se realizează legea generală: la aceeași cauză acelaș efect. Totdeauna embrionul unei specii dă naștere la acelaș tip de animal al speciei.

Iată prin urmare că cele două cuvinte, evoluție și transformism, au semnificații deosebite. Întrebuintarea lor sinonimă e o greșală.

Evoluție poate fi o idee fundamentală, un principiu general în știință. Transformismul însă este interpretarea mecanică a acestui principiu. Biologia modernă a înlăturat definitiv această interpretare și a așezat darwinismul în rândul iluziilor. Cele două evoluții, paleontologică și ontogenetică, schițate rezumativ aici, contrazic interpretare mecanică dată de transformiști evoluției biologice.

Arhivele geologice, precum și procesul de dezvoltare a individului, ne mărturisesc o evoluție în dosul căreia se revelează acțiunea unei puteri superioare, care conduce acest proces totdeauna spre un scop. Echilibrul impresionant care se menține în natură între viețuitoarele inferioare și cele superioare, ca și în lumea plantelor și corelația dintre părțile unui organism, sunt probe că evoluția nu este opera jocului orb al factorilor naturali inconștienți, ci e „condusă de o voință creatoare, de o forță spirituală, transcendentă, care străbate materia de un suflu creator”.

Cuvinte regale

Astăzi, ca și în trecut, liniile generale ale problemei se pun în același mod: viața morală și întărire sufletească în credință, progrese culturale, prin perfecționarea științei românești și întărire a Neamului, spre a putea rezista, în vremuri de răstăriște, oricărui dușman, fie din afară, fie dinăuntru.

Cuvântul

dlii general Dragalina, comandantul Diviziei I de Banat, la congresul preoțesc din Timișoara

Prea Sfințiți Părinți,
Domnule secretar general,
Prea Cucernici Părinți,
Domnule președinte al Congresului.

Sunt pe cât de onorat, pe atât de fericit, ca în numele Armatei, în numele ostașilor Diviziei I-a de Banat, vin în calitate de comandant să prezint acestui Congres: salutul omagial.

Armata noastră națională a stat dealungul veacurilor totdeauna sub scutul Bisericii noastre naționale. Sub scutul ei armata s'a născut, s'a dezvoltat și organizat, s'a educat, și-a întărit rândurile și sufletul, și-a oțelit brațul.

Sub scutul Crucii au luptat oștile noastre, sub scutul ei au păzit ogorul nostru. Credința noastră dealungul vitregiei timpurilor și în apoteoza victoriei a apărut totdeauna, ca suprema simbol: Crucea.

Preotul este al nostru, al ostașilor, preotul primește pe recruții noștri, el le ia jurământul de credință către Țară și Tron, preotul patronează serbările noastre, și toată viața noastră oțetăsească.

Când sună goarna vremurilor grele, în fruntea regimentelor ce se duc spre hotarele în flăcări, este tot preotul. El le dă tăria de suflet, le dă acea forță de suprem altruism, forța de a se jefi pentru Patrie.

Și preotul este cel care în vârtejul luptei — în plin pericol și el — închide ochii eroului ce cade înfășurat în drapel, înfășurat în tricolorul în vârful căruia stă vulturul și Crucea.

Preotul este al nostru, al armatei, e ostaș al ei.

O armată de sute de mii de oameni, strânsă pe câmpul de luptă, o armată imensă — acest uriaș organism, — această gigantică ființă colectivă, nu poate să prindă viață, nu poate trăi, nu poate avea energie și nici forță decât prin credință.

Regimentele diviziei I-a de Banat pleacă steagurile și în sunet de muzici și cu urale înflăcărate dă salutul congresului preoțesc.

mond, cunoscutul autor al voluminoasei lucrări despre sentimentul religios în Franța. Altă scriere este cea a Lordului Acton asupra istoriei conciliului Vatican. Alta: autobiografia lui Tyrell. Și încă una: Fericire în iad a lui Mivart.

Este impresionant faptul, că cei consemnați pe lista indexului roman sunt unul după altul credincioși aderenți ai bisericii catolice, teologi, istorici și oameni ai literilor.

Puțini teologi ai bisericii franceze au adus mai bun serviciu cauzei teologice decât Mgr. Battifol, Superiorul Institutului catolic din Toulouse. Cu toate acestea, lucrarea a 3 ediții, a fost supusă unei riguroase examinări, găsită bună pentru Index și abia după un răstimp de 5 ani a reapărut, dar după ce a fost corectată așa cum dorea Roma.

Caz similar s'a întâmplat lui Duchesne. Primul fost trecut la Indexul cărților oprite în 1912.

Călugărul dominican, Lagrange, editorul periodicului Revue Biblique și întemeietorul faimosului Institut de studii bi-

Alătura de realitate

Ziarele din capitală au publicat acum vre-o două săptămâni extrase dintr'un proiect de Lege pentru o nouă organizare bisericească al I. P. S. Sale Mitropolitului Visarion al Bucovinei.

Datorită acestei publicități oamenii cu dreaptă cugetare, cari mai aveau vre-o îndoială în ce privește calitatea concepției ce stă la baza tendinței de schimbare a actualei organizări bisericești, s'au putut lămuri deplin. Proiectul I. P. S. Visarion e un produs de cea mai inferioară marcă, având o bază intelectuală șubredă, inconsistentă, vădind structură sufletească incapabilă să sesizeze și să utilizeze realitățile actuale ale vieții omenești.

Ideea ce trece ca un fir roșu, prin tot proiectul I. P. S. Visarion, trătând o obstință naivă și bizară pentru un principiu nesănătos, inoperant, este aceea a unei alungări a mirenilor din toate forurile bisericești, toată viața bisericească având să fie dirijată magic, dintr'un cabinet secret și în mod invizibil, după maniera pașahilor, de ierarh în ce privește eparhia și de izolat în ce privește enea. Un mediu lat izolat trebuie să ferească pe ierarh și pe paroh de contactul cu mireni, în tot ce privește preocupările de bună îndrumare a vieții bisericești. Ordinele vor porni din cabinetul inaccesibil al ierarhului și al parohului pe unde magice și vor avea o miraculoasă eficacitate, toată lumea nefăcând altceva decât să stea în așteptarea încordată a nollor proroci ce vin ca meteoriți de dincolo de stratosferă.

Oh, ce vremuri bune erau mai demult! Cât de ascultător era poporul! Episcopul și preotul era scutit de obositoare silinșe de-a convinge, în îndelungate consfătuiri, poporul despre importanța adopțării și împlinirii cutărei și cutărei acțiunii bisericești.

Noi înțelegem perfect cât de mult tânjește sufletul I. P. S. Visarion după acele vremuri. Și ne-am bucura dacă s'ar găsi bagheta vrăjită care să le readucă. Dar ce să facem, dacă nu se poate?

Astăzi Biserica trebuie să caute, să inventeze, cât mai dese prilejuri și motive ca mireni să fie aduși să stea la sfat cu păstorii sufletești. Căci din spontaneitate sufletească ei nu mai vin. Vremea de azi îi ispitește cu atâtea preocupări și pasiuni de interes mai palpabil. Poate e talentul ei. Ierarhia încă trebuie să vadăscă talent în a atrage pe mireni, în a le stărni interese. Numai așa misiunea Bisericii se efectuează cu succes, și Biserica e forță vie, de importanță actuală. Dacă prilejurile și motivele acestea le dă actuala Lege bisericească fără a se păgubi caracterul ierarhic al Bisericii, ea este o binecuvântare și numai o deplorabilă neînțelegere și o velleitate mărunță de-a face cu orice preț să se vorbească de proiecte de reformă.

blice din Ierusalim, fără îndoială unul din cei mai învățați cercetători ai Scripturii pe care biserica franceză i-a produs vreodată, — a fost o altă victimă. În anul 1912, unele scrieri ale lui au fost oprite a fi folosite în seminarii.

Și acum: Cărui scop slujește cu ade-vărat Indexul cărților interzise? Lăsăm să grăiască un proscris, Lordul Acton, a cărui socotință critică, în această privință, este de-o capitală importanță, nu numai din pricină că el a trăit și a murit în credința romano-catolică, ci și pentru că el este unul din acei bărbaiți distinși a cărui lucrare a fost condamnată și al cărui nume zace la Index. S'au oprit cărți — zice Lord Acton — mai ales pentru faptul că ele păreau derogatorii autorității sau primejdioase credinței, nu că ar fi conținut numai decât ziceri neadevărate. Și mai departe: „Indexul cărților proscrise a fost utilizat ca o metodă de a păstra tănuț a credinșei și istoriei bisericești de către credincioși și de a promova o inchipuită imagine a progresului bisericii“...

(După „The Church Times“).

Ion Suciu

INFORMAȚIUNI

„Tribuna Basarabiei“ din Chișinău, organ de propagandă culturală românească din Basarabia de sub direcțiunea lui Vasile C. Brăiescu va închina paginile unuiu din viitoarele sale numere comemorării marelui basarabean, născut la Ismail, mareșalul Al. Averescu, căruia i se datorește validitatea actului unirii ei cu patria mună prin obținerea recunoașterii Italiei.

Pe mâni nemiloase au ajuns sute de mii de slovaci în teritorii ocupate de unguri, în urma conferinței dela Viena. Ziarele slovace scriu cu multă durere despre neomenoasa purtare a trupelor ungurești intrate în regiunile slovace. Numeroase femei au fost maltratate, ear un învățător a murit din cauza bătăilor ce i le-au aplicat „vitejii“ fii ai lui Tuhutum. Aceste cazuri revolțătoare, spun ziarele slovace, trebuie aduse la cunoștința opiniei publice din toate țările creștine.

Rectificare. În „Telegraful Român“ Nr. 46 s'a publicat Concursul din parohia Bărghiș de cl. II-a, în loc de clasa a III-a.

ȘTIRI LOCALE

Predică în catedrala din Sibiu. Duminecă, în 20 Noemvrie 1938, va predica părintele Gh. Secaș; ear Luni (Intra-reu în biserică) va predica pâr. protopop Emilian Cioran.

CĂRȚI ȘI REVISTE

Căți mai nouă. Au apărut: „Pastorale, predici și cuvântări“, vol. IV și V, ale I. P. S. Sale Dr. Miron Cristea, Patriarhul României. Le recomandăm binevoitoarei atențiuni a On. preoțimii.

— „Primele zile ale Creștinismului“, lucrare în trei volume, de F. V. Farrar, tradusă de I. P. Sa Nicodim mitropolitul Moldovei.

— „Documentele Bucovinei“, vol. IV; „Dimitrie Onciul“, și „Rolul lui Vasile Bodnărescu în preajma unirii“, trei cărți scrise de prof. Teodor Bălan dela Cernăuți.

Poșta redacției

Prof. C. I. S. în P. Se va utiliza îndată ce vom dispune de spațiu.

Nr. 548/1938

(55) 1-3

Concurs

Se publică concurs pentru întregirea parohiei vacante de cl. II-a Șercăița, din protopopiatul Oltul-Șercaia, cu termen de 30 zile dela întâia publicare în Telegraful Român.

Venitele împreună cu acest post:

1. Salarul dela stat.
2. Chiria pentru locuință, sau locuință în natură.
3. Sesiunea parohială: 2 jug. cad. 524 st. □ pământ arabil.
4. O soarte de lemne din pădurea composoriatului.
5. Venitele stolare stabilite de adunarea protopopească pentru întreg protopopiatul.

Cererile de concurs se vor înainta oficiului protopopesc ortodox român Oltul, în Șercaia, jud. Făgăraș, în termenul arătat.

La cererile de concurs se va anexa și concesiunea dela P. Ven. Consiliu arhiepiscopesc din Sibiu, că pot candida la această parohie.

Candidații se vor prezenta, cu încuviințarea prealabilă a oficiului protopopesc, în vreo Duminecă sau sârbătoare la biserică, spre a fi cunoscuți de către parohieni.

Șercaia, la 6 Noemvrie 1938. Oficiul protopopesc ortodox român Oltul în înțelegere cu consiliul parohial.

Valeriu Judele
protopop.

Ad. Nr. 347/1938

(56) 1-3

Concurs

Se publică concurs pentru întregirea parohiei vacante de cl. III-a Silvașul de sus cu filia Lingina, din protopopiatul Hațegului, cu termen de 30 zile dela întâia publicare în Telegraful Român.

Beneficiile împreună cu acest post:

1. Salarul dela stat după pregătire.
2. Casă parohială în stare bună (două camere, o bucătărie și pivniță).
3. Sesiune parohială: a) În materă 10 jugăre arător și fânaș, 1 jug. fânaș prin reforma agrară și 16 jug. pădure; b) În filie: 3½ jug. fânaș și 10 jug. pădure.
4. Adău, în materă câte două măsurii (à 30 litri) porumb nesfărâmat, iar în filie câte 10 lei număr de ficat, cașă.
5. Câte una zi de lucru de fiecare casă din filie.
6. Stola uzitată în protopopiat.

Cererile de concurs se vor înainta oficiului protopopesc ortodox român din Hațeg în termenul indicat.

Concurenții vor anexa la cererile de concurs și autorizațiunea dela P. V. Consiliu arhiepiscopesc de-a candida la această parohie și se vor prezenta, cu încuviințarea oficiului protopopesc, în vreo Duminecă sau sârbătoare la biserică pentru ca să fie cunoscuți de credincioși.

Hațeg, 6 Noemvrie 1938.

Oficiul protopopesc în înțelegere cu consiliul parohial.

Ionim Ciocan
protopop.

(57) 1-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a Prihodiște cu filia Tătărești de Criș, din protopopiatul Zarand, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Beneficiile împreună cu acest post:

1. Salar dela stat.
2. Eclejie 2 jugăre 1100 stj.
3. Stola obișnuită în parohie.

Cererile de concurs, împreună cu încuviințarea specială de candidare dela P. V. Consiliu arhiepiscopesc, se vor înainta subsemnatului Oficiu protopopesc în termenul deschis.

Concurenții, cu înștiințarea Oficiului protopopesc, se vor prezenta în biserică spre a se face cunoscuți parohienilor.

Brad, la 12 Noemvrie 1938.

Ioan Andreiu
protopop.

Nr. 645-1938

(54) 2-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a Bărghiș, protopopiatul Agnita, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Beneficiile împreună cu acest post:

1. Salar dela stat.
2. Casă parohială cu dependente.
3. Sesiune parohială 11 jug. 125 st. □ arător și fânaș.
4. Stola obișnuită în tract.
5. O ferdelă de cucuruz dela fiecare cap de familie.

Cererile de concurs însoțite de documentele necesare precum și de încuviințarea specială de candidare dela P. Ven. Consiliu Arhiepiscopesc se vor înainta subsemnatului oficiu protopopesc în termenul indicat.

Concurenții, cu încuviințarea oficiului protopopesc, se vor prezenta în vreo Duminecă sau sârbătoare în parohie pentru a fi cunoscuți din partea credincioșilor.

Oficiul protopopesc în înțelegere cu consiliul parohial.

Agnita, la 27 Septemvrie 1938.

Emil Păcală
protopop.

Citiți, sprijiniți și respândiți ziarul
Telegraful Român